

Guzy przysadki u szczurów

O niestety często diagnozowanej u szczurów poważnej chorobie, guzie przysadki, opowie dziś studentka weterynarii Aleksandra Orzechowska. Prywatnie właścicielka pieska i miłośniczka szczurków.

Szczury często chorują na nowotwory przysadki. Najbardziej narażone są szczury starsze, samice niekastrowane i nieużywane w rozrodzie. W badaniach udowodniono korelację między wzrostem masy ciała, a występowaniem guzów przysadki. W większości guzy są gruczolakami produkującymi prolaktynę.

Początkowe objawy są trudne do uchwycenia. U ludzi występuje upośledzenie widzenia barw, zaburzenia pola widzenia, osłabienie wzroku, a nawet ślepotą. Obecny jest też ból głowy. U szczurów widoczne objawy nowotworów przysadki wynikają z ucisku masy dużego guza na mózg. Zaobserwować można niedowład kończyn przednich – szczury tracą możliwość trzymania pokarmu. Ujmując obrazowo, jedzą jak psy. Jedzenie wymaga więcej wysiłku, obniża się spożycie pokarmu, szczury chudną. Zmienia się sposób poruszania; przemieszczanie się oraz utrzymywanie równowagi jest utrudnione. Kończyny rozjeżdżają się doprowadzając do przewracania, a nawet stałego przyjmowania pozycji leżącej. Te niezwykle czyste zwierzęta zaczynają być niedoczyste z resztek pokarmu, z porfiryką wokół oczu, nosa i na przednich kończynach. Zwierzęta mogą zgrzytać zębami, a ich mowa ciała zaczyna świadczyć o bólu - tutaj można zobaczyć szczurzą “skalę grymasów” oznaczających ból [<https://www.nc3rs.org.uk/rat-grimace-scale>] Wyżej wymienione objawy mogą występować z różnym natężeniem. Choroba częściej występuje u osobników starszych i niestety początkowo bywa mylnie przypisywana wiekowi. Pamiętajmy, że zmiany aktywności i w poruszaniu się zawsze są wskazaniem do wizyty lekarskiej.

Leczenie obejmuje podawanie agonistów receptora D2 dopaminy, które działają w przypadku gruczolaka wydzielającego prolaktynę. Efekt widoczny jest zwykle już po pierwszej dobie od podania leku. Brak reakcji wskazuje oporność na lek bądź występowanie innego rodzaju guza przysadki. W przypadkach niereagujących na leczenie, w związku ze znacznie obniżoną jakością życia i silnym bólem, wskazana jest eutanazja. Obecnie niestety nie istnieją inne możliwości terapeutyczne.

Kastracja szczuryc znacznie zmniejsza częstotliwość występowania guzów przysadki. W badaniach najlepsze efekty obserwowano wykonując zabieg między trzecim a szóstym miesiącem życia. Kontrolowanie masy ciała, nie karmienie zwierząt “do woli” również zmniejsza prawdopodobieństwo wystąpienia choroby. Ograniczone możliwości leczenia, diagnostyki w stadium bezobjawowym oraz charakter objawów podkreślają istotność profilaktyki.

Autorką tekstu jest studentka weterynarii Aleksandra Orzechowska. Poprawek dokonała lek. wet. Agata Godlewska.

Bibliografia:

- Spontaniczne guzy przysadki u szczurów, Agata Godlewska, Wojciech Bielecki, Karolina Barszcz, Życie Weterynaryjne 2012
- Opis przypadku guza przysadki u szczura, lek. wet. Agata Godlewska, dr n. wet. Karolina Barszcz, dr hab. Wojciech Bielecki, Magazyn Weterynaryjny 2014
- Spontaneous pituitary tumors in the Wistar/Furth/Ico rat strain. An animal model of human prolactin adenoma. J. Trouillas, C. Girod, B. Claustrat, M. Curé, and M. P. Dubois, The American Journal of Pathology, 1982
- Pituitary Tumor Suppression by Combination of Cabergoline and Chloroquine
- Shao Jian Lin, Ze Rui Wu, Lei Cao, Yong Zhang, Zhi Gen Leng, Yu Hang Guo, Han Bing Shang, Wei Guo Zhao, Xun Zhang, Zhe Bao Wu, The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism, 2015